

Slovo a slovní zásoba

Milí studenti a studentky,

přečtěte si výklad látky, do sešitu si zapište pouze ty stránky, u nichž je to uvedeno u nadpisu v závorce.

S pozdravem J Bartošová

Slovní zásoba (jen přečíst)

- slovní zásobou se zabývá věda lexikologie
- čeština má přibližně 250 000 slov
- člověk jich běžně užívá asi 5-6 tisíc, ale počet závisí na jeho vzdělání, zájmech atd.
- slovní zásoba je zaznamenávána do slovníků – věda, která se tímto zabývá je lexikografie

Slovní zásoba (do sešitu)

- aktivní – soubor slov, která aktivně užíváme v písemném i ústním projevu
- pasivní – soubor slov a slovních spojení, kterým rozumíme, ale v písemném ani ústním projevu je neužíváme

Slovo (do sešitu)

- slovo pro tento pojem existuje několik definic
- slovo= soubor hlásek mající ustálenou formu a nesoucí určitý význam
- sousloví = ustálené spojení slov, které nese význam pouze jednoho slova. Pokud by došlo k rozdělení slov v sousloví, význam se ztratí a nebo pozmění
přesýpací hodiny, mobilní telefon, hroší kůže

Význam (jen přečíst)

- slovní – tento význam mají všechny slovní druhy kromě předložek a spojek
- gramatický – tento význam vzniká až z kontextu, ve kterém je slovo zapojeno

pes = domácí zvíře, které štěká

na = předložka

Na střeše sedí kos. Čekám na tebe.

Pověsím ho na stěnu. (v tomto případě určuje vždy jiný pád)

Části slova (do sešitu)

Každé slovo se skládá z určitých částí

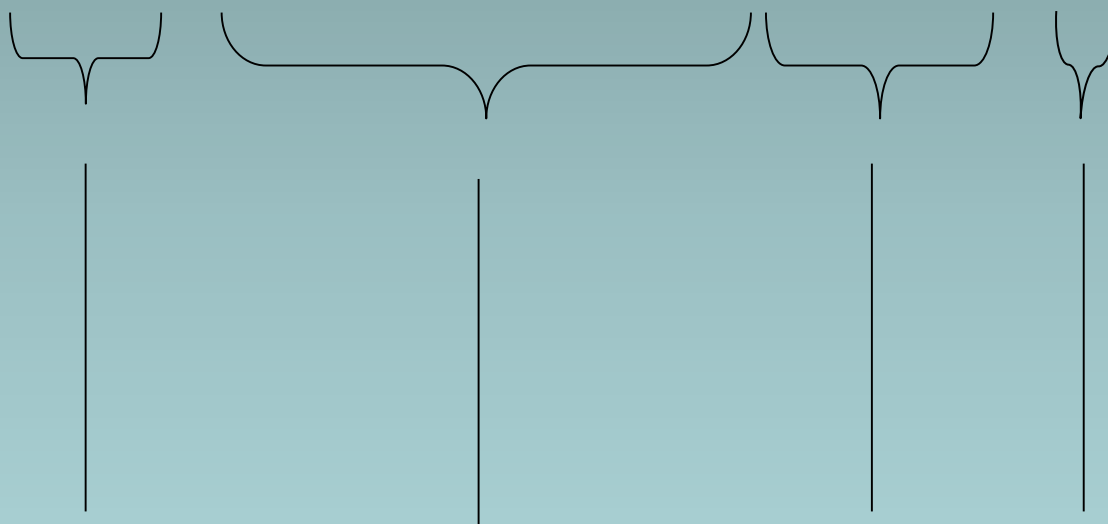
1. kořen – nejdůležitější část slova
 - má ho každé slovo
 - nese význam
 - nedělitelná část slova
2. předpona – část, která stojí vždy před kořenem
 - ve slově mohou být i dvě předpony za sebou

Části slova (do sešitu)

3. přípona - část slova za kořenem
- při skloňování a časování se nemění
4. Koncovka - část slova za příponou nebo kořenem
- mění se při skloňování a časování

Rozbor slov (do sešitu)

ne schopn ost í

předpona

kořen

přípona

koncovka